

Sygn. akt III U 773/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lutego 2013r.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ostrołęce Wydział III

w składzie:

Przewodnicząca: SSO Bożena Bielska

Protokolant: sekretarz sądowy Emilia Kowalczyk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 lutego 2013r. w O.

sprawy z odwołania Z. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania Z. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 31 sierpnia 2011r. **nr** (...)

orzeka:

oddala odwołanie.

/-/na oryginale właściwy podpis

Na skutek apelacji Z. R. Sąd Apelacyjny w Białymstoku,

III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 11.02.2014r., sygn. akt III AUa 939/13:

oddala apelację.

/-/na oryginale właściwe podpisy

UZASADNIENIE

Z. R. wniósł odwołanie od decyzji (...) Oddział w P. z dnia 31.08.2011r. Nr (...), którą to decyzją ZUS odmówił mu prawa do emerytury wskazując, że na dzień 1.01.1999r. nie udowodnił wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. Odwołujący domagał się zaliczenia do pracy w szczególnych warunkach okresów zatrudnienia: od 07.09.1970r. do 25.11.1970r. i od 15.10.1975r. do 02.01.1977r. w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym, od 09.12.1970r. do 19.07.1971r. w Wojskowych Zakładach Elektronicznych w Z., od 20.07.1971r. do 30.09.1972r. w Spółdzielni Pracy Usług (...) w W., od 02.10.1972r. do 08.09.1973r. w (...) Przedsiębiorstwie Produkcji (...), od 10.09.1973r. do 30.11.1985r. w Zakładach (...) w W., od 03.12.1985r. do 07.10.1986r. w (...) Fabryce (...) i od 07.10.1986r. do 06.05.1988r. w Zakładach (...) w W..

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Podniósł, że Z. R. nie spełnia warunków do przyznania wcześniejszej emerytury, gdyż pomimo osiągnięcia wymaganego wieku emerytalnego 60 lat i

legitymowania się na dzień 1.01.1999r. ponad 25-letnim ogólnym stażem pracy, nie posiada wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy wskazał, że do pracy w szczególnych warunkach nie zaliczył okresów zatrudnienia: w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym, w Wojskowych Zakładach Elektronicznych w Z., w Spółdzielni Pracy Usług (...) w W., w (...) Przedsiębiorstwie Produkcji (...), w Zakładach (...) w W., w (...) Fabryce (...) i w Zakładach (...) w W., ponieważ odwołujący nie złożył świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

W dniu 01.08.2011r. Z. R. złożył w ZUS wniosek o emeryturę z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Po rozpoznaniu tego wniosku organ rentowy w dniu 31.08.2011r. wydał zaskarżoną decyzję, w której odmówił mu prawa do emerytury wskazując, że odwołujący na dzień 1.01.1999r. nie udowodnił wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

W ocenie Sądu odwołanie od decyzji ZUS z dnia 31.08.2011r. nie jest zasadne.

Zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- 2) w dniu wejścia w życie ustawy emerytalnej, tj. 1.01.1999r. ma wymagany 25-letni okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach,
- 3) nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa,
- 4) rozwiązał stosunek pracy – w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Poza sporem jest, że odwołujący spełniał przesłanki określone w pkt 1, pkt 3 i pkt 4 w/w przepisu. Przedmiotem sporu było natomiast to, czy Z. R. na datę 1.01.1999r. legitymował się 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią §2 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Z ust. 2 tego przepisu wynika natomiast, że okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy.

Z akt emerytalnych wynika, że przy ustalaniu prawa do emerytury ZUS uznał, że odwołujący na datę 1.01.1999r. nie legitymuje się żadnym okresem pracy w szczególnych warunkach, ponieważ nie złożył świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Z. R. domagał się zaliczenia do pracy w szczególnych warunkach okresów zatrudnienia: od 07.09.1970r. do 25.11.1970r. i od 15.10.1975r. do 02.01.1977r. w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym, od 09.12.1970r. do 19.07.1971r. w Wojskowych Zakładach Elektronicznych w Z., od 20.07.1971r. do 30.09.1972r. w Spółdzielni Pracy Usług (...) w W., od 02.10.1972r. do 08.09.1973r. w (...) Przedsiębiorstwie Produkcji (...), od 10.09.1973r. do 30.11.1985r. w Zakładach (...) w W., od 03.12.1985r. do 07.10.1986r. w (...) Fabryce (...) i od 07.10.1986r. do 06.05.1988r. w Zakładach (...) w W..

Uwzględnienie odwołania było więc uzależnione od wykazania przez odwołującego, że w w/w zakładach pracował w szczególnych warunkach.

Na okoliczność zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym od 07.09.1970r. do 25.11.1970r. Z. R. złożył do ZUS świadectwo pracy z 17.02.2004r., w którym wskazano, że w zakładzie tym pracował na stanowisku ślusarza (k. 6 akt SP5 5972169).

Z. R. przesłuchiwany na okoliczność czynności wykonywanych w tym zakładzie zeznał, iż zakład prowadził budowy oraz prace wykończeniowe: robiono tam balustrady schodowe, balkonowe, konstrukcje metalowe – stropowe do zalewania betonem, część osób pracowała na halach produkcyjnych, a część na budowach. Zeznał też, że do jego obowiązków należało cięcie konstrukcji metalowych i spawanie, nadto wykonywał na budowie konstrukcje ślusarskie, tzw. zbrojenia: ciął elementy, spawał je i skręcał.

Wskazać trzeba, że w kwestii zakwalifikowania tego zatrudnienia do pracy w szczególnych warunkach wypowiedziała się (wykraczając poza zakres zleconej opinii) biegła z zakresu bhp, I. M.. Biegła w opinii wskazała, że do zakresu obowiązków odwołującego należało cięcie konstrukcji metalowych i spawanie i biorąc pod uwagę jedynie te czynności, jego pracę można byłoby uznać za wykonywaną w szczególnych warunkach.

W ocenie Sądu w/w okres zatrudnienia należy zaliczyć odwołującemu do pracy w szczególnych warunkach. Wprawdzie w świadectwie pracy wskazano stanowisko ślusarza, lecz z zeznań Z. R. wynika, iż czynności ślusarskie były tylko czynnościami przygotowawczymi do prac spawalniczych i polegały na cięciu elementów metalowych, które następnie odwołujący spawał. W ocenie Sądu jego czynności należy więc zakwalifikować do pracy w szczególnych warunkach na stanowisku spawacza.

Z treści Wykazu A Dział XIV poz. 12, stanowiącego załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynika, że prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym i atomowodorowym zaliczone zostały do prac w szczególnych warunkach. Także z treści wykazu A Działu XIV, poz. 12, pkt 8 Zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz do wzrostu emerytury lub renty wynika, że prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym i atomowodorowym są pracą w szczególnych warunkach w rozumieniu tego Zarządzenia.

Okres zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym od 07.09.1970r. do 25.11.1970r. stanowi więc okres pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 2 miesiące i 19 dni.

Na okoliczność zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym od 15.10.1975r. do 02.01.1977r. Z. R. złożył do ZUS świadectwo pracy z 17.02.2004r., w którym wskazano, że w zakładzie tym pracował na stanowisku elektryka w wymiarze 1/2 etatu (k. 13 akt SP5 5972169).

Zgodnie z § 2 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Ponieważ więc Z. R. w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym od 15.10.1975r. do 02.01.1977r. pracował w wymiarze 1/2 etatu, jego pracy w tym zakładzie nie można zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach.

Na okoliczność zatrudnienia w Wojskowych Zakładach Elektronicznych w Z. od 09.12.1970r. do 19.07.1971r. Z. R. złożył świadectwo pracy z 08.11.2004r., w którym wskazano, iż pracował w tym zakładzie na stanowisku elektromontera (k. 7 akt SP5 5972169). Także za ten okres nie złożył zaś świadectwa pracy w szczególnych warunkach.

Odwołujący przesłuchiwany na okoliczność zatrudnienia w tym zakładzie zeznał, iż w Wojskowych Zakładach Elektronicznych montował instalacje w radiostacjach naziemnych – wiązki elektryczne, przygotowywał duże wiązki elektryczne i montował je w podstacjach radarowych. Dostawał przewody elektryczne, składał je w wiązki elektryczne zgodnie ze schematem danej radiostacji, podłączał do listew w radiostacjach, listwy wkładał do radiostacji, następnie wkładał konsole elektroniczne i sprawdzał, czy radiostacja działa.

W ocenie Sądu w/w okresie zatrudnienia nie można zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach. Sąd w tym zakresie podziela stanowisko biegłej z zakresu bhp, I. M., zawarte w opinii z dnia 20.12.2012r. Biegła oceniając w/w czynności, opisywane przez odwołującego prawidłowo przyjęła, iż rodzaj czynności wykonywanych przez odwołującego nie został wymieniony w załącznikach do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego....

W szczególności biegła prawidłowo uznała, że pracy odwołującego nie można zaliczyć do prac wskazanych w wykazie A dział II, tj. do prac w energetyce, bowiem do tego działu zaliczane są prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych. Biegła wskazała, iż energetyka to gałąź przemysłu zajmująca się wytwarzaniem (przetwarzaniem) energii elektrycznej oraz ciepłej i dostarczaniem jej odbiorcom. Nie jest uzasadnione zaliczanie do prac szkodliwych w „energetyce” wszystkich prac związanych z eksploatacją wszelkich instalacji i urządzeń elektrycznych. Wówczas wykonywanie tak szeroko rozumianego rodzaju prac czyniłoby bezprzedmiotowymi granice pojęcia „energetyka” z działu II i przenosiłoby wcześniejsze uprawnienia emerytalne na różnorakie roboty elektryczne nienależące do „energetyki”. W samej „energetyce” nie chodzi o wszelkie roboty elektryczne, lecz tylko wskazane w dziale II (literalnie) prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych.

Ponieważ czynności Z. R. w Wojskowych Zakładach Elektronicznych w Z. nie miały na celu wytwarzania (przetwarzaniem) energii elektrycznej i dostarczania jej odbiorcom, dlatego zatrudnienia w tym zakładzie nie można zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach.

Na okoliczność zatrudnienia w Spółdzielni Pracy Usług (...) w W. Z. R. złożył świadectwo pracy z dnia 20.02.2004r., w którym podano, że w zakładzie tym pracował od 20.07.1971r. do 30.09.1972r. na stanowisku referenta ds. bhp (k. 8 akt SP5 5972169 i k. 4 akt I-972169/10). Także za ten okres nie złożył zaś świadectwa pracy w szczególnych warunkach. W toku postępowania Sąd uzyskał ze Spółdzielni akta osobowe odwołującego, w których znajduje się świadectwo pracy, wystawione w dniu 04.06.2012r. wskazujące, iż odwołujący był w w/w okresie zatrudniony na stanowisku pracownika umysłowego (k. 53a.s.).

W ocenie Sądu pracy odwołującego w tym zakładzie nie można zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach, co wynika już z samych jego zeznań.

Z. R. przesłuchiwany na okoliczność zatrudnienia w tym zakładzie zeznał, iż do jego obowiązków należał przegląd stanowisk pracy i sprawdzanie prawidłowego funkcjonowania instalacji: przeciwpożarowych, elektrycznych, wentylacyjnych, prowadzenie postępowania powypadkowego i sporządzanie w związku z tym dokumentacji. Miał swoje biuro w biurówcu, czynności dotyczące dokumentacji wykonywał w biurze, wstępne opisy stanu faktycznego robił na halach, a całość opracowywał w biurze.

Odwołujący pytany, dlaczego uważa, że była to praca w szczególnych warunkach powoływał się na fakt, iż w zakładzie była również galwanizacja, spawalnia, hala maszyn i akumulatorownia i on tam przebywał przy okazji sprawdzania instalacji.

Wskazać trzeba, że pracę uznaje się za wykonywaną w szczególnych warunkach, gdy jest wymieniona jest w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Czynności opisywane przez Z. R. nie są wymienione w tym Rozporządzeniu. Także fakt przebywania przy stanowiskach osób pracujących w szczególnych warunkach, np. spawacza i galwanizera, nie jest równoznaczny z wykonywaniem pracy w warunkach szczególnych.

Zauważyć należy, że w kwestii zakwalifikowania tego zatrudnienia do pracy w szczególnych warunkach wypowiedziała się (wykraczając poza zakres zleconej opinii) biegła z zakresu bhp, I. M.. Biegła w opinii nie zaliczyła w/w okresu zatrudnienia do pracy w szczególnych warunkach a Sąd z przyczyn wskazanych wyżej podzielił ten wniosek. Biegła w opinii uwzględniła rodzaj wykonywanych przez odwołującego czynności oraz powołała przepisy dotyczące zakresu działania służb bhp, tj. Uchwałę Nr 332 Rady Ministrów z dnia 22 listopada 1968r. w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy i ustawę z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane.

Czynności Z. R. w Spółdzielni Pracy Usług (...) w W. były czynnościami pracownika umysłowego, odwołujący miał swoje biuro, w którym wykonywał czynności i w ocenie Sądu okresu zatrudnienia w tym zakładzie nie można zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach.

Zauważyć też należy, że Spółdzielnia Pracy Usług (...) w W. nadal istnieje, nie wystawiła jednak odwołującemu świadectwa pracy w szczególnych warunkach, co pośrednio potwierdza w/w wnioski na temat charakteru pracy odwołującego.

Z. R. domagał się też zaliczenia do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie Produkcji (...) od 02.10.1972r. do 08.09.1973r. Ze świadectwa pracy z tego zakładu wynika, iż był tam zatrudniony na stanowisku elektryka (k. 5 akt I-972169/10 i k. 9 akt SP 5 5972169).

Odwołujący przesłuchiwany na okoliczność zatrudnienia w tym zakładzie zeznał, że (...) Przedsiębiorstwo Produkcji (...) zajmowało się budowaniem obiektów przemysłowych i kulturalno-oświatowych. Miało swoją halę przygotowawczą, gdzie były różne urządzenia: do cięcia, gwintowania, spawarki oraz halę obróbki drewna. Z zeznań Z. R. wynika, iż do jego obowiązków należała konserwacja, naprawa i przeglądy urządzeń na hali: spawalniczej, obróbki drewna, suszarni, konserwacja, naprawa części elektrycznych wózków akumulatorowych, przeglądy wózków, wymiana akumulatorów kwasowych, rozrabianie elektrolitu, ładowanie baterii. Z jego zeznań wynika, że zajmował się też układaniem nowych instalacji elektrycznych w pomieszczeniach w zakładzie, wymieniał żarówki w pomieszczeniach produkcyjnych i w biurze.

W ocenie Sądu w/w okresu zatrudnienia nie można zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach. Sąd w tym zakresie podzielił stanowisko biegłej z zakresu bhp, I. M., zawarte w opinii z dnia 20.12.2012r. Biegła oceniając w/w czynności, opisywane przez odwołującego prawidłowo przyjęła, iż rodzaj czynności wykonywanych przez odwołującego nie mieści się w czynnościach na stanowiskach wymienionych w załącznikach do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego....

W szczególności biegła prawidłowo uznała, że pracy odwołującego nie można zaliczyć do prac wskazanych w wykazie A dział II, tj. do prac w energetyce.

Podnieść trzeba, że Dział II - (...) dotyczy prac przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i cieplnych. Przepisy Rozporządzenia z dnia 7.02.1983r. dokonują podziału zatrudnienia w poszczególnych działach przemysłu, które diametralnie od siebie się różnią, a stopień zagrożenia wykonywanych prac w poszczególnych działach jest inny. Niedopuszczalna jest jakakolwiek dowolność w określaniu tych stanowisk oraz rozszerzająca interpretacja i przenoszenie z jednego działu do drugiego w zależności od bardziej korzystnego dla pracownika traktowania wykonywanego przez niego zatrudnienia, które w innym dziale nie jest uwzględniane. Zdaniem Sądu do prac w dziale II Prace w energetyce nie mogą być zaliczane wszystkie prace związane z montażem, remontem i eksploatacją urządzeń elektrycznych. Mogą to być wyłącznie prace wykonywane w pełnym wymiarze czasu pracy, które mieszczą się w dziale energetyka. Takie stanowisko zajął SN w wyroku z dnia 16.06.2009r. ((...) 24/09 LEX nr 518067), w którym stwierdził, że nie

jest uzasadnione zaliczanie do prac szkodliwych w „energetyce”, w rozumieniu Rozporządzenia z dnia 7.02.1983r. wszystkich prac związanych z montowaniem oraz eksploatacją wszelkich instalacji i urządzeń elektrycznych. Sąd Najwyższy wskazał, że zgodnie z wykazem A dział II prace w szczególnych warunkach w energetyce to - "Prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych". (...) to gałąź przemysłu zajmująca się wytwarzaniem (przetwarzaniem) energii elektrycznej oraz ciepłej i dostarczaniem jej odbiorcom. Nie jest zatem uzasadnione zaliczanie do prac szkodliwych w "energetyce" wszystkich prac związanych z montowaniem oraz eksploatacją wszelkich instalacji i urządzeń elektrycznych. Wówczas wykonywanie tak szeroko rozumianego rodzaju prac czyniłoby bezprzedmiotowymi granice pojęcia "energetyka" z działu II i przenosiłoby wcześniejsze uprawnienia emerytalne na różnorakie roboty elektryczne nienależące do "energetyki". Wszak w samej "energetyce" nie chodzi o wszelkie roboty elektryczne, lecz tylko w wskazane w dziale II (literalnie) prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych.

Z zeznań Z. R. wynika, że w w/w zakładzie wykonywał różnorakie roboty elektryczne, które choć dotyczyły instalacji elektrycznych, nie należały do D. „energetyka”, gdyż nie służyły wytwarzaniu, przesyłaniu i odbieraniu energii w zakładach zajmujących się energetyką. Dotyczy to w szczególności prac polegających na konserwacji, naprawie i przeglądach urządzeń na hali: spawalniczej, obróbki drewna, suszarni, konserwacji i naprawy części elektrycznych wózków akumulatorowych, przeglądów wózków, układania nowych instalacji elektrycznych w pomieszczeniach w zakładzie, wymiany żarówek w pomieszczeniach produkcyjnych i w biurze.

Odwołujący zajmował się instalacjami elektrycznymi zarówno na halach produkcyjnych, jak i w budynku biurowym. Wprawdzie naprawiane przez odwołującego urządzenia (maszyny), wymagały dla swego działania podłączenia do prądu, lecz nie jest to tożsame z pojęciem urządzenia ektonergetycznego służącego do odbioru energii elektrycznej a celem maszyn i urządzeń na hali produkcyjnej i w biurze w tym zakładzie nie było wytwarzanie, przesyłanie ani odbiór energii elektrycznej.

Wprawdzie odwołujący w okresie zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie Produkcji (...) wykonywał również czynności polegające na wymianie akumulatorów kwasowych, rozrabianiu elektrolitu, ładowaniu baterii akumulatorów wózków, a są to prace w szczególnych warunkach, lecz nie zmienia to oceny charakteru jego pracy w w/w zakładzie. Czynności dotyczące akumulatorów były bowiem tylko częścią jego obowiązków, dlatego nie można uznać, aby w pełnym wymiarze czasu pracował w szczególnych warunkach.

Mając powyższe na uwadze okresu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie Produkcji (...) nie można zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach.

Podobnie należy odnieść się do okresu zatrudnienia w Zakładach (...) w W. od 10.09.1973r. do 30.11.1985r.

W tym zakładzie odwołujący był zatrudniony na stanowisku elektryka (świadcstwo k. 6 akt I-972169/10 i k. 10 akt SP 5 5972169).

Z. R. przesłuchiwany na okoliczność tego zatrudnienia zeznał, że zakład ten produkował podzespoły do ciągników, a on wykonywał te same czynności co w (...) Przedsiębiorstwie Produkcji (...), z tym że w Spółdzielni była jeszcze hartownia, gdzie były piece hartownicze. Odwołujący zeznał, iż do jego obowiązków należał przegląd urządzeń, instalacji elektrycznych i oświetlenia, naprawiał urządzenia służące do produkcji jak: tokarki, spawarki, frezarki, walcarki, gwinciarki, prasy hydrauliczne, wiertarki, gwinciarko-wiertarki, piły, dłutownice do skrawania metalu, piece hartownicze, zajmował się też instalacjami elektrycznymi i oświetleniem, zarówno w halach produkcyjnych, jak i w pomieszczeniach biurowych, w całym zakładzie zakładał instalacje elektryczne np. robił dodatkowe gniazdko, wymieniał instalacje, naprawiał je w razie usterek. Z zeznań odwołującego wynika również, że zajmował się też ładowaniem baterii wózków akumulatorowych, wymianą wody destylowanej i kwasów i naprawą części elektrycznych tych wózków.

Także więc i w tym zakładzie (...) wykonywał różne prace, polegające na konserwacji, naprawie i przeglądach maszyn używanych w toku produkcji oraz dotyczące instalacji elektrycznej w całym zakładzie, zarówno w halach produkcyjnych, jak i w biurze, a czynności te nie miały na celu wytwarzania, przesyłania ani odbioru energii elektrycznej.

Z tych względów Sąd podziela stanowisko biegłej z zakresu bhp, I. M., która w opinii z dnia 20.12.2012r. wskazała, iż rodzaj czynności wykonywanych przez odwołującego nie mieści się w czynnościach na stanowiskach wymienionych w załączniku do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego..., a w szczególności prawidłowo uznała, że pracy odwołującego nie można zaliczyć do prac wskazanych w wykazie A dział II, tj. do prac w energetyce.

W ocenie Sądu czynności odwołującego polegających na naprawie maszyn używanych w toku produkcji nie można zaliczyć też do pracy w szczególnych warunkach, określonej w Wykazie A Dział XIV poz. 25, stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Z zeznań odwołującego wynika bowiem, że naprawiał wszystkie maszyny w zakładzie, a więc także i te, na których praca nie była zaliczana do pracy w szczególnych warunkach jak tokarki, frezarki, walcarki, gwinciarke, wiertarki, gwinciarke-wiertarki, piły i dłutownice do skrawania metalu.

Wprawdzie odwołujący także i w w/w zakładzie wykonywał również czynności polegające na wymianie akumulatorów kwasowych, rozrabianiu elektrolitu, ładowaniu baterii akumulatorów wózków, a są to prace w szczególnych warunkach, lecz nie zmienia to oceny charakteru jego pracy w w/w zakładzie. Czynności dotyczące akumulatorów były bowiem tylko częścią jego obowiązków, dlatego nie można uznać, aby w pełnym wymiarze czasu pracował w szczególnych warunkach.

Z tych samych względów do pracy w szczególnych warunkach nie można zaliczyć pracy Z. R. w (...) Fabryce (...) od 03.12.1985r. do 07.10.1986r.

Z zeznań odwołującego wynika bowiem, że także w tym zakładzie pracował jako elektryk i zajmował się konserwacją urządzeń używanych przy produkcji, instalacjami elektrycznymi, wymianą żarówek, kładł też nowe instalacje elektryczne. Odwołujący wykonywał więc te same czynności, jak w poprzednich dwóch zakładach pracy, tj. w (...) Przedsiębiorstwie Produkcji (...) i w Zakładach (...) w W..

Mając powyższe na uwadze Sąd podziela opinię biegłej z zakresu bhp, I. M., która w opinii z dnia 20.12.2012r. wskazała, iż czynności wykonywanych przez odwołującego w (...) Fabryce (...) nie można zaliczyć do prac wskazanych w wykazie A dział II, tj. do prac w energetyce.

Z. R. domagał się również zaliczenia do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w Zakładach (...) w W. od 07.10.1986r. do 06.05.1988r.

Na okoliczność zatrudnienia w tym zakładzie odwołujący złożył świadectwo pracy, wystawione w dniu 19.02.1988r. (k. 8 akt I-972169/10), w którym wskazano, iż był zatrudniony na stanowisku elektryka.

Z. R. zeznał, że w w/w okresie zatrudnienia w Zakładach (...) jako elektryk pracował w warsztacie mechanicznym, naprawiał części elektryczne w samochodzie i ładował akumulatory. Precyzując szczegółowo wykonywane czynności zeznał, iż naprawiał części elektryczne w samochodzie i ładował akumulatory, wykonywał też instalacje elektryczne samochodów i w toku naprawy samochodów dokonywał wymiany wiązek elektrycznych w samochodach. Z jego zeznań wynika, że zajmował się też akumulatorownią i jako element naprawy samochodu dokonywał wymiany płynu – elektrolitu w akumulatorze i ładował akumulatory, naprawy wykonywał na hali, nie naprawiał zaś samochodów na kanałach remontowych. Odwołujący zeznał też, że gdy w zakładzie była budowana nowa spawalnia, to on kładł wszystkie instalacje elektryczne, łącznie z tablicą rozdzielczą.

W kwestii zakwalifikowania tego zatrudnienia do pracy w szczególnych warunkach wypowiedziała się biegła z zakresu bhp, I. M.. Biegła w opinii nie zaliczyła w/w okresu zatrudnienia do pracy w szczególnych warunkach i wskazała, że tylko prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych zostały wymienione w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. jako prace wykonywane w szczególnych warunkach. Odwołujący napraw samochodowej instalacji elektrycznej dokonywał z poziomu zerowego, nie zachodziła potrzeba stałej i w pełnym wymiarze czasu pracy w kanałach remontowych.

Sąd podziela wnioski opinii biegłej. Z powyższych zeznań Z. R. wynika bowiem, że odwołujący wykonywał czynności związane z naprawą samochodów nie używając kanału remontowego, zaś zgodnie z Wykazem A Dział XIV poz. 16, stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze tylko prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych są pracami w szczególnych warunkach.

Jego czynności nie można też zaliczyć do prac w energetyce w rozumieniu w/w Rozporządzenia, gdyż nie miały na celu wytwarzania, przesyłania ani odbioru energii elektrycznej.

Wykonywane przez niego czynności przy ładowaniu akumulatorów stanowiły zaś tylko część obowiązków, dlatego nie można mówić o pracy w szczególnych warunkach w pełnym wymiarze czasu pracy.

Wskazać trzeba, że do pracy w szczególnych warunkach nie może być też zaliczony okres zatrudnienia w (...) “ (...) w W., gdzie odwołujący świadczył pracę w okresie od 01.03.1991r. do 30.06.1991r. w wymiarze 7/8 czasu pracy na stanowisku elektromechanika-konserwatora (świadcstwo pracy k. 38 akt SP 5 5972169). Ponieważ Z. R. w tym zakładzie nie pracował w pełnym wymiarze czasu pracy, jego pracy nie można zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach.

Z. R. złożył do ZUS także świadectwo pracy z dnia 27.02.2004r., wystawione przez Zakład (...) w W. Warsztat Szkoleniowy w W. stwierdzające, iż odwołujący w okresie od 01.05.1964r. do 30.09.1967r. wykonywał pracę jako młodociany - uczeń praktycznej nauki zawodu o kierunku elektromechanicznym. Praca ucznia praktycznej nauki zawodu nie jest jednak pracą w szczególnych warunkach, bowiem uczniowie nie pracują po 8 godzin dziennie a nadto nie mogą być zatrudniani przy pracach w szczególnych warunkach.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2009r. (II UK 334/08, OSNP 2010/23-24/294) okres nauki zawodu połączonej z obowiązkiem doksztalcania się w zasadniczej szkole zawodowej nie stanowił okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej na zasadach określonych w § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Reasumując powyższe rozważania uznać należy, że Z. R. nie spełnia przesłanek wymaganych do przyznania emerytury.

Z akt ZUS wynika, że organ rentowy do pracy w szczególnych warunkach nie zaliczył odwołującemu żadnego okresu zatrudnienia. Jak zaś już wskazano wyżej, zdaniem Sądu spośród spornych okresów do pracy w szczególnych warunkach należy mu zaliczyć jedynie okres zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym od 07.09.1970r. do 25.11.1970r., który stanowi okres w wymiarze 2 miesięcy i 19 dni.

Odmowa zaliczenia do pracy w szczególnych warunkach pozostałych spornych okresów pracy powoduje, że Z. R. nie będzie posiadał 15 lat pracy w szczególnych warunkach, nie spełnia więc warunków do przyznania mu emerytury i dlatego na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc Sąd oddalił jego odwołanie od decyzji ZUS z 31.08.2011r